k-614-11
Roeung Preáh Mbohoosoth

រឿងព្រះមហោសថ

១

B-3
D-24
N-2927

INDOCHINE FRANÇAISE
RÉGIE DU DÉPÔT LÉGAL

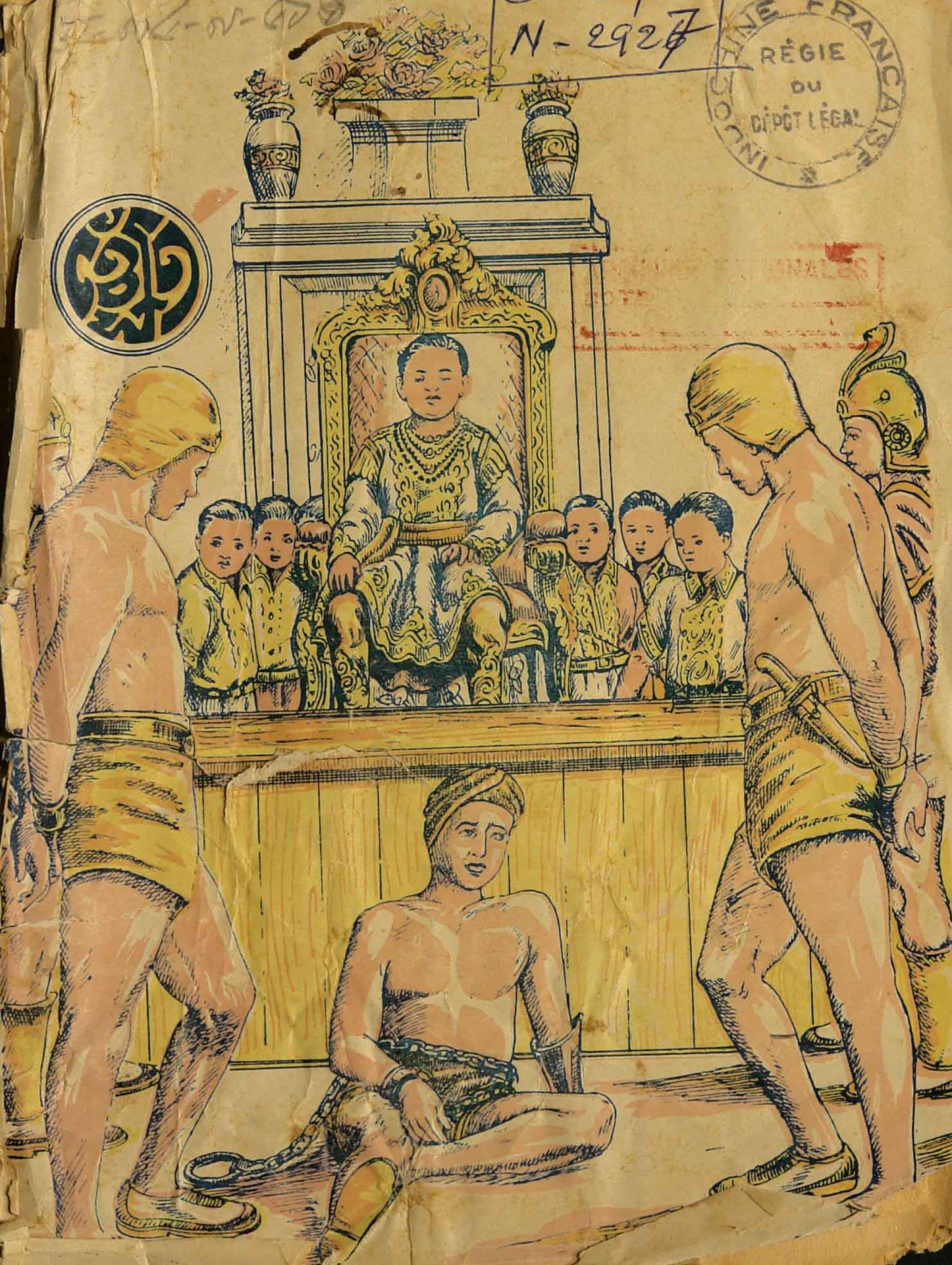

ARCHIVES NATIONALES
ARCHIVES NATIONALES
DOTE

រឿង

ព្រះមហោសថ

ព្រះមហា គង់កេត ព្រះមហា ប៊ិនយ៉ាន

វត្តបទុមគង្គា ឃុំបាក់ខែង ស្រុកមុខកំពូល ខេត្តកណ្ដាល

ចំឡងតាមច្បាប់បុរាណបាន

ការផ្សាយរបស់

លេខ ៩៨ វិថីអែមេក្រង ភ្នំពេញ

ជិតរោងកុនព្រហ្មបាយ័នផ្ទាល់

រក្សាសិទ្ធិ

ព. ស. ២៤៩៩ គ. ស. ១៩៥៦

អារម្ភកថា

បុព្វហេតុដែលនាំឲ្យកើតសៀវភៅនេះឡើង ដោយសាថៅកែ គិម-គី បានមកនិយាយឲ្យខ្ញុំរករឿងនេះ ដើម្បីនឹងយកទៅបោះពុម្ពផ្សាយ ខ្ញុំក៏មានចិត្តត្រេកអរដោយនឹកថា: រឿងនេះ ជារឿងសម្រាប់បំភ្លឺប្រាជ្ញាឲ្យដឹងច្បាស់ ព្រោះមានប្រស្នាគួរឆ្ងល់ជាច្រើន ហេតុនេះហើយ ខ្ញុំក៏រកក្បួនមកចម្លងជូនទៅគាត់តាមមំណង ។

ដោយអំណាចសេចក្ដីព្យាយាមនេះ សូមឲ្យប្រជាជនក្នុងត្រៃលោក បានសេចក្ដីសុខ នឹងសូមឲ្យអក្សរសាស្ត្រខ្មែរផ្សាយទៅក្នុងប្រទេសឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់បរិបូណ៌ ។

ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំសូមអភ័យទោសអំពីសំណាក់ លោកអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ក្រែងមានខ្វះខាតឬភ្លាំងភ្លាត់កន្លែងណា សូមជួយកែតម្រង់ផង សូមអរគុណទុកជាមុន ។

ថ្ងៃទី ១៣ ខែតុលា ព.ស. ២៤៩៥ គ.ស. ១៩៥២

ព្រះមហា គង់-កេត ព្រះមហា បិន-យ៉ាន

វត្តបទុមគង្គា ឃុំបាក់ខែង ស្រុកមុខកំពូលខេត្តកណ្ដាល

រឿង

ព្រះមហោសថ

បញ្ចាលោ សព្វសេឃាតិ ឥមំ ធម្មទេសនំ សត្ថា ជេតវនេ វិហរន្តោ បញ្ញាបារមី អារព្ភ កថេសិ ។

កាលព្រះសាស្ដាបរមគ្រូជាម្ចាស់ ទ្រង់គង់ក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់សំដែងធម៌ប្រារព្ធនូវបញ្ញាបារមីថា បញ្ចាលោ សព្វសេនាយ ដូច្នេះជាដើម ។

សេចក្ដីថា: ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលកន្លងទៅហើយមានស្ដេចមួយព្រះអង្គព្រះនាមវិទេហរាជ សោយរាជ្យនៅនគរមិថិលា ។ ព្រះអង្គមានអាចារ្យ ៤ នាក់ ជាអ្នកទូន្មានប្រៀនប្រដៅមើលហេតុការផ្សេងៗ ១ ឈ្មោះអាចារ្យសេនក, ២ ឈ្មោះអាចារ្យកមិន, ៣ ឈ្មោះអាចារ្យទេវិន្ទ, ៤ ឈ្មោះអាចារ្យបកុ; អាចារ្យទាំង ៤ នាក់នេះ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាចេះដឹងស្មើគ្នា ។

រាត្រីមួយ ព្រះរាជាទ្រង់ផ្ទុំលើគ្រឡាព្រះបន្ទំ លុះពេលទៀបភ្លឺ ទ្រង់សុបិននិមិត្តឃើញហាក់ដូច ភ្លក់ភ្លើងធំ៤ឆេះឡើងស្មើបន្ទាយ ហើយមានភ្លក់ភ្លើងមួយទៀតតូចប៉ុនអំពិលអំពែក មានរស្មីភ្លឺរុងរឿងជាងភ្លក់ភ្លើងទាំង ៤ នោះទៅទៀត ផុសឡើងចំពាក់កណ្ដាល ភ្លក់ភ្លើងទាំង ៤ នោះ មានពន្លឺផ្សាយទៅដល់ទ្វីបទាំង ៤ រហូតដល់ព្រហ្មលោក ។ មនុស្សទាំងឡាយ កាន់គ្រឿងសក្ការទៅបូជា ដើរជាន់លើគំនររងើក

ភ្លើងនោះ ឥតមានរលាកសោះឡើយ, លុះទ្រង់តើនចាកក្រឡាព្រះបន្ទំ ហើយ ទ្រង់ត្រាស់សួរអាចារ្យទាំង ៤ នាក់ឲ្យកាត់សុបិននិមិត្តនោះ ថ្វាយ ៗ អាចារ្យទាំង ៤ ក្រាបទូលថាបពិត្រព្រះសម្មតិទេព ភ្នក់ភ្លើង ទាំង ៤ នោះគឺៈ ខ្ញុំទូលព្រះបង្គំជាអ្នកប្រាជ្ញសម្រាប់ព្រះអង្គសព្វថ្ងៃនេះ; ឯភ្នក់ភ្លើង ១ តូចតែមានរស្មីអស្ចារ្យនោះ គឺមានអ្នកប្រាជ្ញ ១ កើតឡើង សម្រាប់ព្រះអង្គទៀតហើយ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាណាស់ ល្បីទូទៅក្នុង ទ្វីបទាំង ៤ រហូតដល់ទេវតា បញ្ញាគ្រប់សង្កត់លើទូលព្រះបង្គំទាំង ៤ នាក់ នេះទៅទៀត សូមទ្រង់ជ្រាប ៗ

កាលនោះព្រះបរមពោធិសត្វ ជាទេវបុត្រ ទ្រង់ច្យុតិមកចាប់ បដិសន្ធិក្នុងផ្ទៃនៃនាងសុមនាទេវី ជាភរិយារបស់សិរីវឌ្ឍសេដ្ឋី នៅទិស ខាងកើតព្រះបរមកដាំងមានសេដ្ឋី ១ ពានជាបរិវា ទេវបុត្ត ១ ពានអង្គ ទៀតក៏ចុះមកចាប់បដិសន្ធិក្នុងផ្ទៃនៃសេដ្ឋីជាបរិវាដែរ កុមារទាំងនោះជា បរិវាព្រះពោធិសត្វទាំងអស់ ៗ ឯសក្កទេវរាជទ្រង់យកថ្នាំទិព្វមកដាក់ទឹង ព្រះហស្តព្រះពោធិសត្វ ៗ លុះព្រះពោធិសត្វនឹងកុមារទាំងនោះ នៅ ក្នុងគភ៌គ្រប់ ១០ ខែហើយ ក៏ប្រសូតដំណាលគ្នាទាំង ១ ពាន ១ នាក់ ៗ នាងសុមនាទេវីឃើញឱសថនៅបាតព្រះហស្តបុត្រដូច្នោះ ក៏សួរថាៈ កូនឯងបានអ្វីក្តាប់ក្នុងដៃ? សូម្បីកុមារទើបតែប្រសូត្រភ្លាម ក៏ចេះស្តីតប នឹងមាតាថាៈបពិត្រព្រះមាតា នេះជាថ្នាំទិព្វ ៗ កាលនោះសិរីវឌ្ឍសេដ្ឋីជា បិតាមានរោគឈឺក្បាលអស់ ៧ ឆ្នាំហើយព្យាបាលមិនទាន់ជាសោះ ទើប

នាងសុមនាទេវី យកថ្នាំទិពនោះទៅដុះឲ្យស្វាមីពីសារលមើល លុះពិសាភ្លាមក៏ជាមួយរំពេច ទោះមនុស្សដែលមានរោគស្អីៗ ក៏ដោយ ឲ្យតែបានផឹកថ្នាំនេះក៏ជាសះស្បើយទាំងអស់គ្នា ហេតុនេះបានជាមាតាបិតាសន្មតិនាមថា: មហោសថកុមារ ។ លុះព្រះជន្មបាន ៧ ឆ្នាំកុមារទាំង១ពាន់នាក់មកធ្វើជាបរិវារទាំងអស់គ្នា ។ សម័យមួយ ព្រះបរមពោធិសត្វប្រាប់កុមារទាំងអស់ឲ្យយកមាស ១ ដម្លឹងម្នាក់ៗ (ត្រូវជា ១ ពាន់ដម្លឹង) ឲ្យជួលជាងសង់សាលា ៥ ខ្នងគឺសាលាសម្រាប់ឈ្នួញ ១ ។ សម្រាប់សមណព្រាហ្មព្រឹទ្ធាចារ្យ ១ សម្រាប់មនុស្សទុគ៌តនឹងស្រីមានគភ៌ ១ សម្រាប់ប្រជុំកាត់អាថ៌ប្រស្នា ១ សម្រាប់លេងល្បែង ១ ហើយឲ្យគូររូបក្បូរក្បាច់របនាល្អអស្ចារ្យ ឲ្យជីកស្រះមានកំពង់ ១ ពាន់ ដាំផ្ការំលេចមានពណ៌ ៥ ដូចជានន្ទវនោទ្យានស្ថានសួគ៌ ។

ចំណែកព្រះរាជាទ្រង់នឹកភ្នកដល់ពាក្យទំនាយដែលអាចារ្យទាំង ៤ នាក់ទាយថ្វាយ ទ្រង់ក៏ចាត់អាមាត្យ ៤នាក់ឲ្យចេញស៊ើបរកអ្នកប្រាជ្ញ ។ អាមាត្យម្នាក់ដើរទៅទិសខាងកើត បានឃើញសាលាទាំង ៥ នឹងស្រះទាំងកំពង់១ពាន់ល្អឥតមានមនុស្សណាធ្វើបាន មានតែអ្នកប្រាជ្ញទើបកសាងបែបនេះបាន ក៏ពិចារណារាប់ដៃគិតតាំងពីព្រះរាជា ទ្រង់សុបិននិមិត្តមកដល់ឥឡូវនេះ ត្រូវជា ៧ ឆ្នាំគត់ កំណត់ហេតុដូច្នេះបានហើយក៏ទៅក្រាបទូលព្រះរាជាតាមដំណើរនោះ ។

ព្រះរាជាទ្រង់ព្រះសណ្ដាប់ហើយក៏ត្រាស់ឲ្យហៅអាចារ្យទាំង ៤ មក

សួរថា៖ តើយើងល្មមទៅយកមហោសថកុមារមកដាក់ទុកជាអ្នកប្រាជ្ញហើយឬនៅ? អាចារ្យទាំង៤ មានចិត្តឥច្ឆា ខ្លាចខាតលាភសក្ការនិងយសសក្តិ ក៏ទូលទាស់ថា៖ ក្រាបទូលមិនទាន់ល្មមទេ ព្រះរាជាក៏ទ្រង់គង់ស្ងៀម ៗ លុះកាលខាងក្រោយមក ព្រះបាទវិទេហរាជទ្រង់ចាត់ទូតឲ្យទៅស៊ើបម្តងទៀត បានឃើញមហាជនកំពុងល្បងមើលប្រាជ្ញាគឺ..៖

សម័យមួយ ព្រះបរមពោធិសត្វដើរទៅកាន់សាលាសម្រាប់លេងល្បែង ពេលនោះមានមហាជនជាច្រើននៅទីសាលាហើយហាលសាច់ពួង៏ចុងក្ដារ ស្រាប់តែមានសត្វខ្លែងមួយ វាហើរមកឆក់យកទៅ ឯក្មេងជាបរិវារនៃព្រះពោធិសត្វ ក៏ស្រែកហៅគ្នាឲ្យដេញយកសាច់ពីខ្លែងនោះវិញ ចំណែកខ្លែងនោះឃើញក្មេងរត់ដេញដូច្នោះក៏បេះតែហើរទៅឆ្ងាយ ពួកក្មេងទាំងនោះខំរត់តាមខ្លែងជំពប់ជើងនឹងដីប៉ះនឹងកំណាត់ឈើជាដើម ក៏នៅតែខំរត់ដេញទៅទៀត ។

កាលនោះព្រះពោធិសត្វ ប្រាប់ទៅក្មេងទាំងអស់នោះថា៖

ម្នាលអ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយមើលអញៗនឹងដេញខ្លែងនោះឲ្យភិតភ័យបោះដុំសាច់ឥឡូវនេះ ពួកមហាជនក៏ស្រដីថា៖ សូមអម្ចាស់ធ្វើឲ្យខ្លែងនេះលែងដុំសាច់នោះមើល ព្រះពោធិសត្វតបហើយឆ្លើយថា៖ បើដូច្នោះចូរអ្នកទាំងឡាយចាំមើល ពោធិសត្វក៏ចុះអំពីសាលារមិលមើលទៅខាងលើ ហើយរត់តាមដោយកំលាំងលឿនដ៏ក្រៃលែង លុះឃើញស្រមោលខ្លែងនោះហើយ ក៏ទះប្រហស្តផាំងៗ ហើយស្រែកយ៉ាងខ្លាំង

[library stamp, partly illegible]

សម្រែកនោះឮទៅដល់ក្មេងកាលណា ហាក់ដូចជាគុះទំលាយនៅថ្មើមបេះដូង ស្រាប់តែរឹងស្ងាប់ហើរទៅទៀតពុំរួច ដោយតេជៈព្រះអង្គ ពោធិសត្វឃើញខ្លួននោះរឹងស្ងាបនៅនឹង ជម្រុះដុំសាច់ដួងនោះ ក៏ស្ទុះឡើង

ទៅទទួលអំពីកណ្ដាលអាកាស ដើម្បីកុំឲ្យធំសាច់ជ្រុះដល់ដី ពួកមហាជន ឃើញអស្ចារ្យដូច្នោះ ក៏ស្រែកព្រំពងឲ្យពរសព្ទសាធុការគ្រប់ៗគ្នា ។ រាជអាមាត្យស៊ើបការឃើញហេតុដូច្នោះហើយ ក៏ទៅទូលព្រះរាជាតាមដំណើរនោះ ៗ ព្រះរាជាទ្រង់ជ្រាបហើយ ក៏ហៅអាចារ្យទាំង ៤ មកសួរថា: យើងល្មមទៅយកអ្នកប្រាជ្ញនោះមកដាក់ទុកក្នុងទីនេះហើយឬនៅ ? អាចារ្យទាំង៤ មានចិត្តឥច្ឆា ក៏ក្រាបទូលថាមិនទាន់ល្មមទេ ៗ ស្ដេចក៏ប្រើរាជទូតឲ្យប្រាប់អាមាត្យនោះឲ្យចាំស៊ើបមើលទៀត ។

នៃមួយទៀតដំណាលថា: មានបុរសកំសត់ម្នាក់ ចិញ្ចឹមជីវិតនៅក្នុងស្រុកមួយ លុះដល់ខែភ្លៀងធ្លាក់ជោគជាំ បុរសនោះក៏គិតថាឥឡូវនេះមានភ្លៀងហើយ តើអញបានគោក្របីអំពីណាធ្វើស្រែនឹងគេ គិតដូច្នោះហើយ ក៏យកមាសប្រាក់ដើររកទិញគោអំពីស្រុកឯទៀត លុះបានហើយក៏នាំមកកាន់ផ្ទះវិញ ដល់ព្រឹកឡើងបុរសនោះដឹកគោទៅឲ្យស៊ីស្មៅ នៅកន្លែងមួយ ដល់ហើយក៏លែងគោនោះឲ្យស៊ី ហើយនៅដេកក្រោមដើមឈើលុះត្រូវខ្យល់រំភើយ ៗ ក៏លក់ទៅ ពេលនោះមានអាចោរម្នាក់មកលួចយកគោនោះ បុរសភ្ញាក់ឡើងក្រឡេកមើលមិនឃើញគោក៏ស្ទុះក្រោកម្នីម្នារមើលខាងណេះខាងណោះ ស្រាប់តែឃើញអាចោរកំពង់បំបោលគោនោះទៅ បុរសម្ចាស់គោនោះក៏រត់តាម លុះជិតនឹងទាន់ក៏ស្រែកហៅថា: ហើយ ៗ ដឹកគោអញយកទៅណា ចោរនោះឮសំដីនោះហើយក៏ឆ្លើយទៅវិញថា: យើ ! ឯណាគោប្រស្ដង គោនេះ

ជាគោរបស់អញទេតើ ម្ដេចក៏ហ៊ានមកថាគោរបស់ប្រស្ដន? បុរសទាំងពីរនាក់នោះក៏កើតជាពាក្យជំលូសឈ្លោះប្រកែកគ្នាទៅវិញទៅមក ៗ ពួកមហាជនទាំងពួងបានឮពាក្យនោះហើយក៏ជំនុំគ្នានៅក្នុងបរមសាលានៃចៅអ្នកប្រាជ្ញ លុះបុរសទាំងពីរនាក់នោះទៅដល់ទ្វារសាលានោះហើយទើបព្រះពោធិសត្វឲ្យហៅចូលមក ព្រះពោធិសត្វគ្រាន់តែឃើញមុខក៏ស្គាល់ដោយប្រាជ្ញាច្បាស់ថា: បុរសនេះជាចោរ បុរសនេះជាម្ចាស់ ៗ ពោធិសត្វ សូម្បីដឹងច្បាស់យ៉ាងណាក្ដី ក៏ធ្វើហាក់ដូចជាមិនដឹងវិញទើបទ្រង់សួរថា: ម្នាលបុរសទាំងពីរអ្នកឯងនេះធ្វើពាក្យជំលូសឈ្លោះប្រកែកគ្នានេះតើដោយហេតុអ្វី? បុរសជាម្ចាស់គោទូលថា: បពិត្រព្រះបាទម្ចាស់ ខ្ញុំទិញគោ អំពីស្រុកមានឈ្មោះដូច្នេះ ៗ ហើយខ្ញុំនាំមកទុកនៅផ្ទះ លុះព្រឹកឡើង ក៏នាំយកទៅរកកន្លែងមានស្មៅល្អរួចខ្ញុំលែងគោនេះឲ្យស៊ី ហើយខ្ញុំមកដេកនៅក្រោមម្លប់ឈើ ខ្ញុំដេកលក់ពេលណាហើយបុរសនេះ យកគោខ្ញុំនាំបង្ខិតទៅ ៗ ចោរនោះទូលថា: បពិត្រអម្ចាស់ គោខ្ញុំនេះវាកើតក្នុងផ្ទះខ្ញុំ គាត់នេះមកនិយាយស្រដីពាក្យកុហកកុត្តករទេ គោរបស់ខ្ញុំទេម្ចាស់ ៗ មហោសថអ្នកប្រាជ្ញសួរទៅបុរសទាំងពីរថា: ម្នាលបុរសទាំងពីរឥឡូវនេះចូរអ្នកឈប់ស្ទះ បេចក្ដីនេះសិនចុះ ចូរប្រស្ដនទាំងពីរចាំស្ដាប់បង្គាប់របស់ខ្ញុំ បុរសទាំងពីរ ក៏នៅស្ងៀមប្រុងចាំស្ដាប់ព្រះពោធិសត្វគិតថា គួរអញលចិត្តបុរសទាំងពីរនេះហើយក៏សួរទៅចោរនោះជាមុន ថាម្នាលបុរស

គោប្រែស្គន៍នេះឲ្យស៊ីចំណីអ្វីខ្លះ ? អាចារនោះឆ្លើយថា: គោនេះខ្ញុំឲ្យស៊ីតែបបរ នឹងស្ករសន្តក ទើបព្រះពោធិសត្វឲ្យកត់ពាក្យសំគាល់ស្រេចហើយ ទើបទ្រង់សួរទៅម្ចាស់គោទៀត បុរសនោះឆ្លើយថា: បពិត្រអម្ចាស់ ខ្ញុំជាមនុស្សក្រំសត់ទុគតិដូច្នេះនឹងបានបបរឯណាឲ្យគោនេះពាស៊ី គោខ្ញុំនេះឲ្យស៊ីតែស្មៅនឹងស្លឹកឈើផ្សេងៗ ។ ទើបព្រះពោធិសត្វឲ្យកត់ពាក្យបុរសទាំងពីរនាក់នោះស្រេចហើយ ទើបប្រើបុរសម្នាក់ជាអ្នកសម្រាប់ប្រើរបស់ខ្លួន ឲ្យយកទឹកដាក់នឹងថាសស្រេចហើយឲ្យយកប្រយគ្គមកប្រឡាក់នឹងទឹក ហើយឲ្យយកទៅឲ្យគោនោះផឹក ។ គោនោះ ផឹកទៅពេលណា ហើយក៏ក្អួតបង្ហោរចេញមកសុទ្ធតែស្មៅតែម្យ៉ាង ទើបចៅអ្នកប្រាជ្ញ សួរទៅមហាជនទាំងឡាយថា: ម្នាលអ្នកទាំងឡាយអ្នកមើលមើ ? ។ ទើបព្រះពោធិសត្វសួរទៅចោរថាម្នាលបុរស ប្រែស្គន៍ជាចោរឬ ? ឬមិនមែន ? អាចារឆ្លើយថា: បពិត្រអម្ចាស់ដ៏ចំរើន ខ្ញុំនេះជាចោរពិតហើយ ។ ទើបព្រះពោធិសត្វ ឲ្យកាយដំដើងដៃបុរសនោះឲ្យថយកំលាំង ទើបឲ្យជម្ងូនថាម្នាលបុរសចូរប្រែស្គន៍ យល់ទុកនាលោក្កិយពីបាកប៉ុណ្ណោះថា: ពីបាកអ្វីបើប្រែស្គន៍ទៅសោយទុក្ខវេទនា ក្នុងមហានរកនោះពីបាកដ៏ក្រៃលែងលើសនេះទៅទៀត ។ ចាប់ដើមតាំងពីថ្ងៃនេះទៅ ចូរប្រែស្គន៍កុំធ្វើអំពើដូច្នេះទៀត ។ រាជអាមាត្យលុះបានដឹងសប់គ្រប់ក៏ឲ្យនាំពត៌មាននោះទៅទូលព្រះបាទវិទេហរាជ ព្រះរាជាទ្រង់សួរថា: ម្នាលអាចារ្យសេនក ឥឡូវ

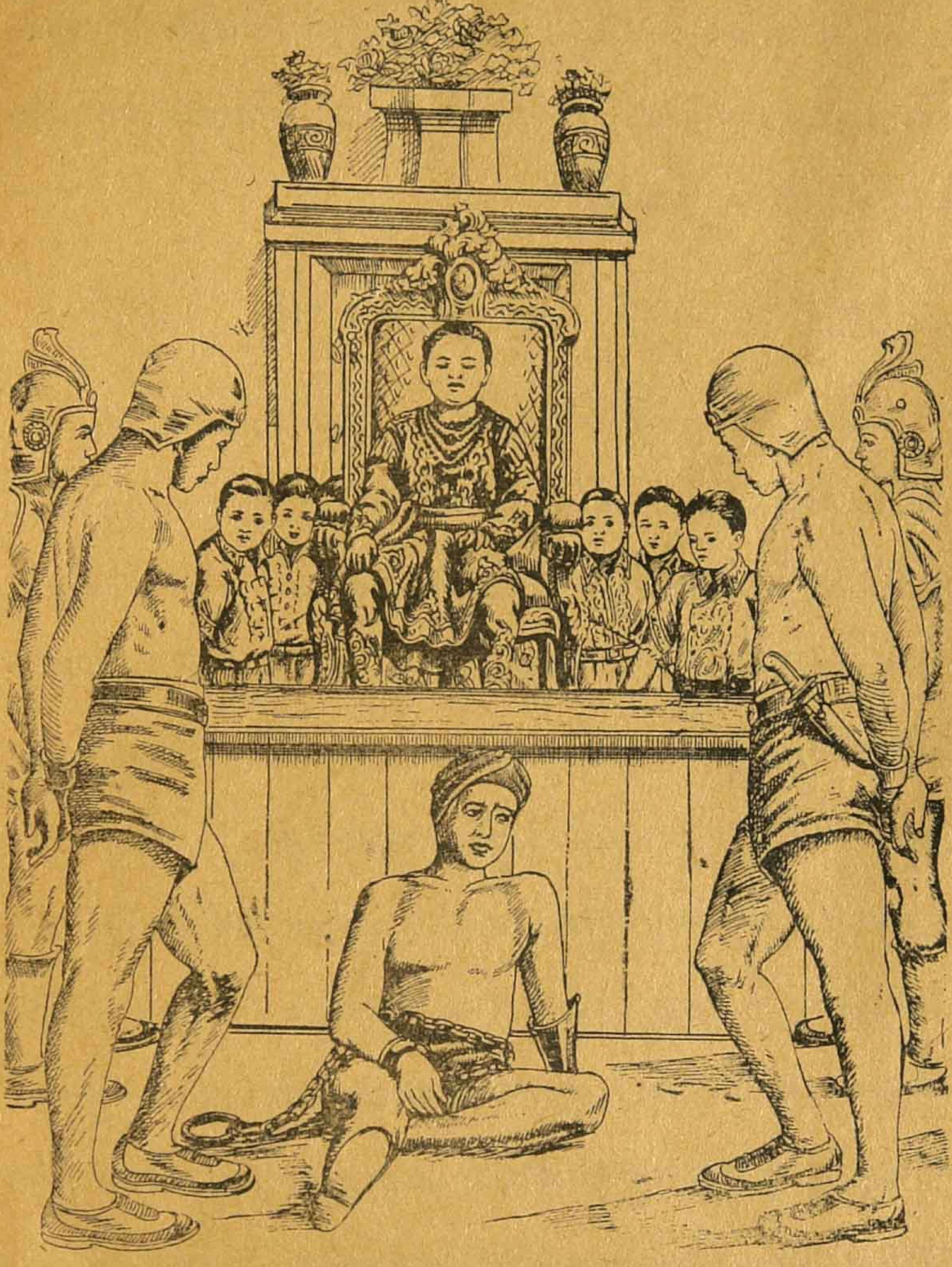

នេះតើយើងនឹងឲ្យទៅយកចៅអ្នកប្រាជ្ញនោះមកឬ? ឬដូចម្ដេច? ទើបអាចារ្យសេនកទូលថាៈ បពិត្តអំម្ចាស់ មនុស្សយើងបើគ្រាន់តែបេះពិចារណាសេចក្ដី គឺលួចគោដូច្នេះលោកមិនរាប់ហៅថាអ្នកប្រាជ្ញឡើយ ចូរអម្ចាស់ស្ទេះទុកសិនចុះ ។

ឯព្រះបាទវិទេហរាជ ស្ដេចគង់នៅស្ងៀម ហើយស្ដេចឲ្យនាំពតិមានទៅកាន់រាជអាមាត្យនោះវិញ ឯវំ (ការណំ រីហេតុនេះ បណ្ឌិតគេ គឺបណ្ឌិត វេទិតព្វំ គប្បីដឹង),

ឯកា បន ទុគ្គតិ ឥត្ថី នានាវណ្ណេហិ សុត្តេហិ

កាលនោះមានស្រីម្នាក់កំសត់ទុគ៌ត មានបំណងនឹងបង់តុបតែងប្រដាប់ពង់កាយអាត្មា ក៏យកអាម្បោះមកចង់ជាសង្វា ផ្លាស់ពណ៌ផ្សេង ៗ ស្រេចហើយស្រីនោះពាក់នូវក ហើយដើរទៅងូតទឹកឯស្រះបោក្ខរណីនៃព្រះមហាសថអ្នកប្រាជ្ញ លុះដើរទៅដល់ស្រះបោក្ខរណីកាលណាក៏ផ្លាស់សំពត់អំពីបង្កើះ ដោះសង្វារអំពីកដាក់លើសំពត់ ហើយស្រីនោះឯង់ចុះទៅងូតទឹក ប្រយោជន៍ដើម្បីនឹងបន្ទោរបង់នូវញើសក្អែល ៗ កាលនោះមានស្រីក្រមុំម្នាក់ទៀតដើរមកដល់មាត់ស្រះ ឃើញសង្វារនោះ ហើយបង្កើតចិត្តស្រឡាញ់ លោភចង់បានសង្វារនោះ ក៏និយាយទៅនឹងស្រីជាម្ចាស់សង្វាថា: សម្លាញ់ ៗ!! សង្វារនេះតើធ្វើខ្លួនឯងឬ? ឬជួលអ្នកដទៃធ្វើ? ស្ត្រីជាម្ចាស់សង្វារឆ្លើយថា សម្លាញ់អញធ្វើខ្លួនឯងទេ ស្រីកំណាចនោះថា សុំមើលបន្តិចបានទេ? នាងនោះថា. មានអ្វីសំឡាញ់ មើលចុះ ៗ ស្រីកំណាចនោះយកសង្វារមកពាក់នូវករួចហើយ ឃើញស្រីជាម្ចាស់សង្វារក្រវើនតែងូតទឹក ពុំបានជាចាប់ភ្នែករមិលមើល, មេកំណាចនោះយកសង្វារនោះរត់ទៅ ស្រីជាម្ចាស់សង្វារ ក៏ពុំបានជាចាប់ភ្នែកនឹកដល់សង្វារ ស្រាបតែនឹកឃើញហើយក្រឡេករកមើល

ស្រីនោះមិនឃើញ ក៏ឡើងមកអំពីស្រះបោក្ខរណី ១ រំពេច ហើយផ្លាស់សំពត់ស្លៀកពុំទាន់ ក៏ម្នីម្នារត់តាមទៅ ទាន់ហើយក៏ចាប់ដាយសំពត់មេកំណាចនោះ ហើយស្រដីទៅថា ហានយកសង្វារអញទៅណា?

ស្រីកំណាចឆ្លើយថា: យី!! មេនេះមកអំពីណាឥតកលលាក់លលើអ្វីម្ទះ សង្វារនេះអញប្រដាប់ប្រដារចនាអំពីទីស្ថានលំនៅអញទេតើ ស្ត្រីទាំងពីរនាក់ក៏បង្កើតជាពាក្យជំលួសឈ្លោះប្រកែកគ្នាទៅវិញទៅមកពុំដាចស្រេចក៏បណ្តើរគ្នាទៅប្តឹងពោធិសត្វ លុះដើរទៅទៀបទ្វារសាលានៃព្រះពោធិសត្វមួយអន្លើដោយក្មេងចំនួន ១០០០ នាក់ចោមរោមជាបរិវារ ទើបព្រះពោធិសត្វឲ្យហៅស្រីទាំងពីរនាក់ចូលមក លុះស្រីទាំងពីរជំរាបរឿងហេតុរួចហើយ ទ្រង់ក៏ស្គាល់ដោយប្រាជ្ញាច្បាស់ថា: ស្រីនេះជាចោរ ស្រីនេះជាម្ចាស់សង្វារ ៗ តែព្រះអង្គនឹងបង់រកឲ្យអស់ចិត្ត ទើបព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលសួរថា: នែអ្នកទាំងសងខាង បើដូច្នេះអ្នកស្តាប់បង្គាប់អញឬ? ឬដូចម្តេច ស្រីទាំងពីរនាក់នោះក៏ឆ្លើយថា: ខ្ញុំស្តាប់បង្គាប់របស់អម្ចាស់ ទើបព្រះពោធិសត្វទ្រង់ញញឹម ៗ ក៏សួរទៅស្រីជាចោរនោះជាមុនថា: នែនាង! សង្វាររបស់នាងនេះតើនាងតែងនឹងអប់នូវក្លិនអ្វី? ស្រីជាចោរនោះទូលថា: បពិត្រអម្ចាស់ !! ខ្ញុំតែងអប់នូវក្លិនពិដោរផងទាំងពួង គឺក្រចេះបួងប័ងជាប្រក្រតី ព្រះពោធិសត្វជ្រាបហើយឲ្យកត់ពាក្យនោះទុកសំគាល់ ក៏ទ្រង់សួរទៅស្រីជាម្ចាស់សង្វារទៀតនាងម្ចាស់សង្វារថា: បពិត្រម្ចាស់ ខ្ញុំគ្មានក្រចេះបួងប័ងឯណាទេ !! ខ្លួនខ្ញុំនេះជាអ្នកកំសត់ទុគ៌ត ពិបាកជាពន់

ពេក ! ខ្ញុំយកតែផ្កាប្រយង្គមកអប់នូវសព្វថ្ងៃជាប្រក្រតី ៗ មហោសថ ស្តាប់ពាក្យស្រីទាំងពីរនោះហើយ ឲ្យយកភាជនៈមាស មកដាក់បំពេញ នូវទឹកហើយយកសង្ហារដាក់ក្នុងទឹកនោះ ទើបមានបន្ទូលឲ្យហៅជាង មកពីចោរណាក្លិនសង្ហារនោះតើក្លិននេះ ជាក្លិនក្រពេះប្អូនច័ន្ទឬ ? ឬជាក្លិន ប្រយង្គយុផ្កា ជាងក៏ពីចោរណាក្លិនសង្ហារមិនធំក្លិនក្រពេះប្អូនច័ន្ទសោះ សុភាពជាធំក្លិនប្រយង្គយុផ្កាជាប្រាកដ ហើយជាងទូលព្រះពោធិសត្វថា: មិនធំក្លិនក្រពេះប្អូនច័ន្ទទេ ធំក្លិនតែផ្កា ប្រយង្គយុផ្កានោះជាប្រាកដ ៗ

ព្រះពោធិសត្វ ជ្រាបនូវហេតុនោះហើយ ទើបមានបន្ទូលសួរទៅ ស្រីលួចសង្ហារថា: ម្នាលនាង? នាងថាខ្លួនជាម្ចាស់សង្ហារ អប់នៅក្រពេះប្អូនច័ន្ទ ឥឡូវនេះមិនធំក្លិននោះទេ ធំតែក្លិនប្រយង្គយុផ្កា បើដូច្នេះ នាងជាចោរលួចសង្ហារគេហើយ ៗ មេកំណាចស្តាប់ព្រះបន្ទូលព្រះពោ-ធិសត្វហើយ ពុំអាចទឹងហ៊ានលាក់ក៏ទូលព្រះពោធិសត្វវិញថា: អម បពិត្រ ព្រះមហោសថ ដបំរើន ខ្ញុំនេះជាចោរលួចសង្ហារគេពិតមែន ៗ ចាប់ដើម អំពីថ្ងៃនេះទៅ អស់មហាជនទាំងពួងដឹងជាក់ច្បាស់ថា: ព្រះមហោសថ ជាអ្នកប្រាជ្ញពិតៗ ៗ ទើបព្រះពោធិសត្វ ឲ្យឱវាទដល់ស្រីជាចោរលួច សង្ហារនោះថា: នែនាងចាប់តាំងពីថ្ងៃនេះទៅនាងកុំធ្វើជាចោរលួចគេទៀត ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះនាងនឹងខ្មាស់គេ ? ដល់បរលោកនាយទៅ នាងនឹងសោយ ទុក្ខវេទនា ក្នុងនរកនាយជាមិនខានឡើយ ៗ អាមាត្យក៏នាំពត៌មានទៅ ទូលព្រះរាជា ៗ បានជ្រាបហេតុនោះសព្វគ្រប់ ក៏មានព្រះទ័យសោមនស្ស

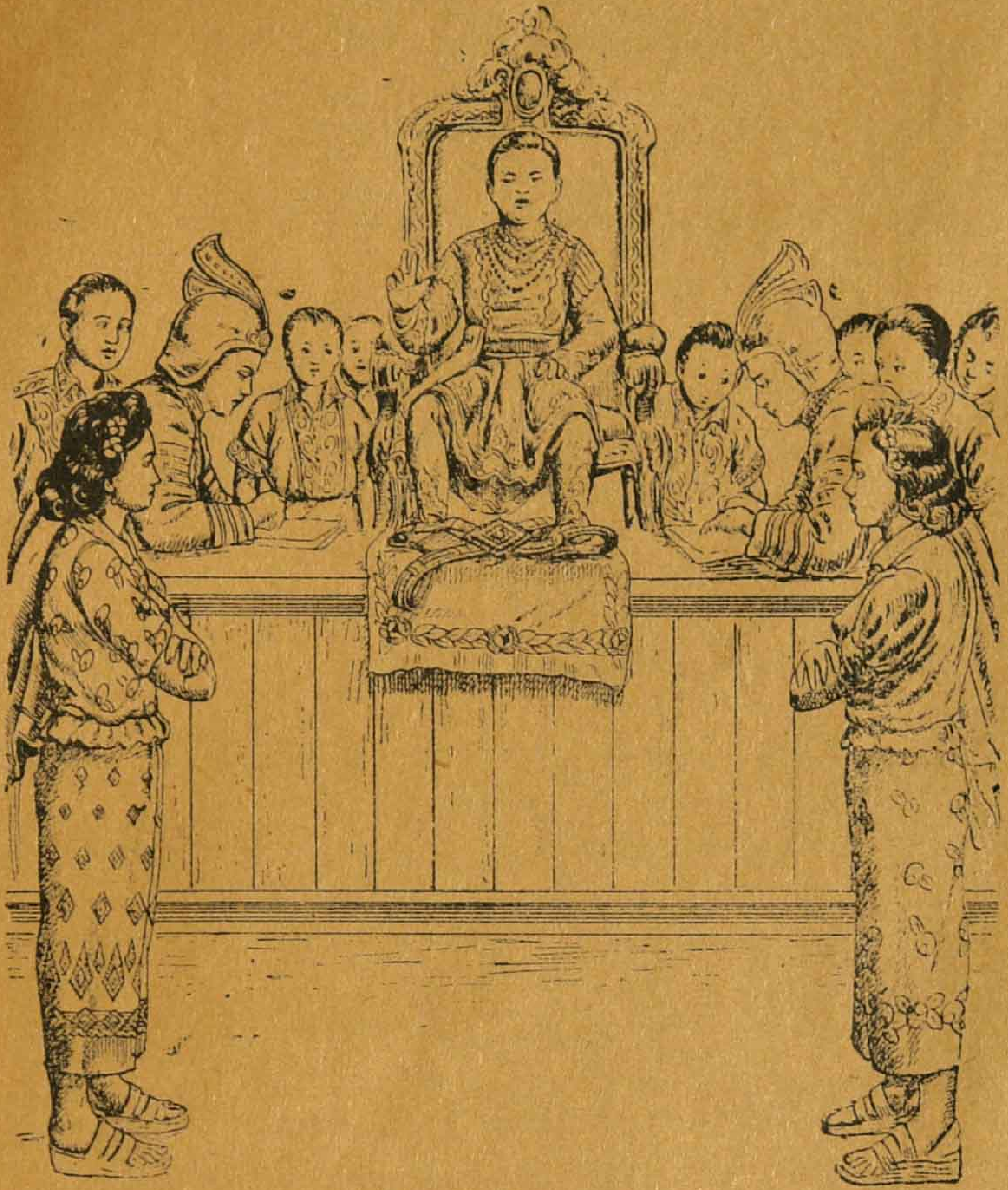

ត្រេកអរជាពន់ពេក ហើយមានព្រះបន្ទូលទៅកាន់អាចារ្យសេនកថា: ម្នាលអាចារ្យ ឥឡូវនេះរាជអាមាត្យ ឲ្យរាជទូតមកប្រាប់អញថា: មហោសថមានបញ្ញាចេះរកឫស៍ហេតុនៃស្រីពីរនាក់ លួចសម្ភារគ្នាឃើញដោយប្រាកដណាស់ ថាស្រីនេះជាម្ចាស់សម្ភារ ស្រីនោះជាចោរលួច-សម្ភារ បើដូច្នោះតើយើងឲ្យទៅយកមកដំកល់ទុកជាអ្នកប្រាជ្ញ? អាចារ្យសេនក ស្តាប់ហើយទូលថា: សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោះ មហោសថ បុគ្គ

សិរីវឌ្ឍន៍ បេះតែពិចារណាសេចក្តីប៉ុណ្ណោះ បណ្ឌិតលោកមិនអាចរាប់ថា ជាអ្នកប្រាជ្ញបានឡើយ ។ ថាបើសព្វព្រះរាជហឫទ័យនឹងមហោសថ ចុះ ស្រុកក្រៅ ចៅស្រុកសឹងមានបញ្ញា បេះជំនិកអ្នកផងទាំងពួងបានដែរ សូមយកមកដំកល់ទុកធ្វើជាអ្នកប្រាជ្ញនោះប្រសើរជាង ។ មហាក្សត្រ ស្តាប់ពាក្យអាចារ្យសេនកហើយមានព្រះបន្ទូលប្រាប់ទៅរាជទូតថា ម្នាល រាជទូតចូរឯងវិលទៅប្រាប់រាជអាមាត្យឲ្យរាំចាំឃ្លាំមើល បើមានរឿងអ្វី ផ្សេង ៗ ទៀត ចូរឲ្យមកប្រាប់អញ ។

កាលនោះមានស្រីម្នាក់រក្សាចំការកប្បាស ស្រីនោះឯងតែងបេះ កប្បាសរើសយ៉ាងល្អហើយក៏រវៃធ្វើជាអម្បោះយ៉ាងឆ្មារល្អហើយ យកមក ដាក់កញ្ចើ នៅក្នុងកញ្ចើមានដាក់គ្រាប់ទន្សាប់ល្មុះរៀបចំរួចក៏កណ្តៀតដើរ ទៅកាន់ផ្ទះអាត្មា ។

លុះទៅដល់ស្រះព្រះមហោសថ ក៏ដាក់កញ្ចើចុះ ហើយផ្លាស់ សំពត់ ដាក់ជិតកញ្ចើនោះចុះទៅងូតទឹក ។ កាលនោះមានស្ត្រីម្នាក់ទៀត ដើរមក ឃើញអម្បោះឆ្មារល្អ ក៏មានចិត្តលោភចង់បាន ហើយ ស្រីដីថាម្នាលសម្លាញ់អម្បោះនេះឆ្មារល្អម្ល៉េះ សូមមើលបណ្តិចបានឬទេ មាត់ថាដៃទៅស្ទាបអង្អែលកាន់មើល កាលនោះស្រីជាម្ចាស់អម្បោះ ក្រវើនតែងូតទឹកពុំបាននិយាយថាអ្វី មេកំណាចក៏យកកញ្ចើនោះ កណ្តៀតដើរទៅ ឯស្ត្រីម្ចាស់អម្បោះនោះ ក្រឡេកទៅឃើញ ដូច្នោះហើយ ក៏ឡើងពីម្នាររត់តាមទៅ ចាប់បណ្តើរគ្នាមកបណ្តឹងព្រះ ពោធិសត្វ ៗ ពោធិសត្វអ្នកប្រាជ្ញ សួរទៅស្រីជាចោរកំណាចមុនថាអើ!

នាងៗ ថាកញ្ជើអំបោះនេះជារបស់នាង តើក្នុងកញ្ជើនេះនាងដាក់អ្វីខ្លះ ? មេកំណាចមកគិតពិចារណាថា: អ្នកចំការនេះមុខជាដាក់គ្រាប់កប្បាស គិតដូច្នោះហើយក៏ដំរាបពោធិសត្វថា: ខ្ញុំដាក់គ្រាប់កប្បាស ព្រោះពោធិសត្វឲ្យកត់ពាក្យនោះទុក ។ ទើបសួរទៅស្រីជាម្ចាស់កប្បាសទៀត ស្រីជាម្ចាស់កប្បាសនោះឆ្លើយថា: បពិត្រព្រះមហោសថ ក្នុងកញ្ជើនេះ

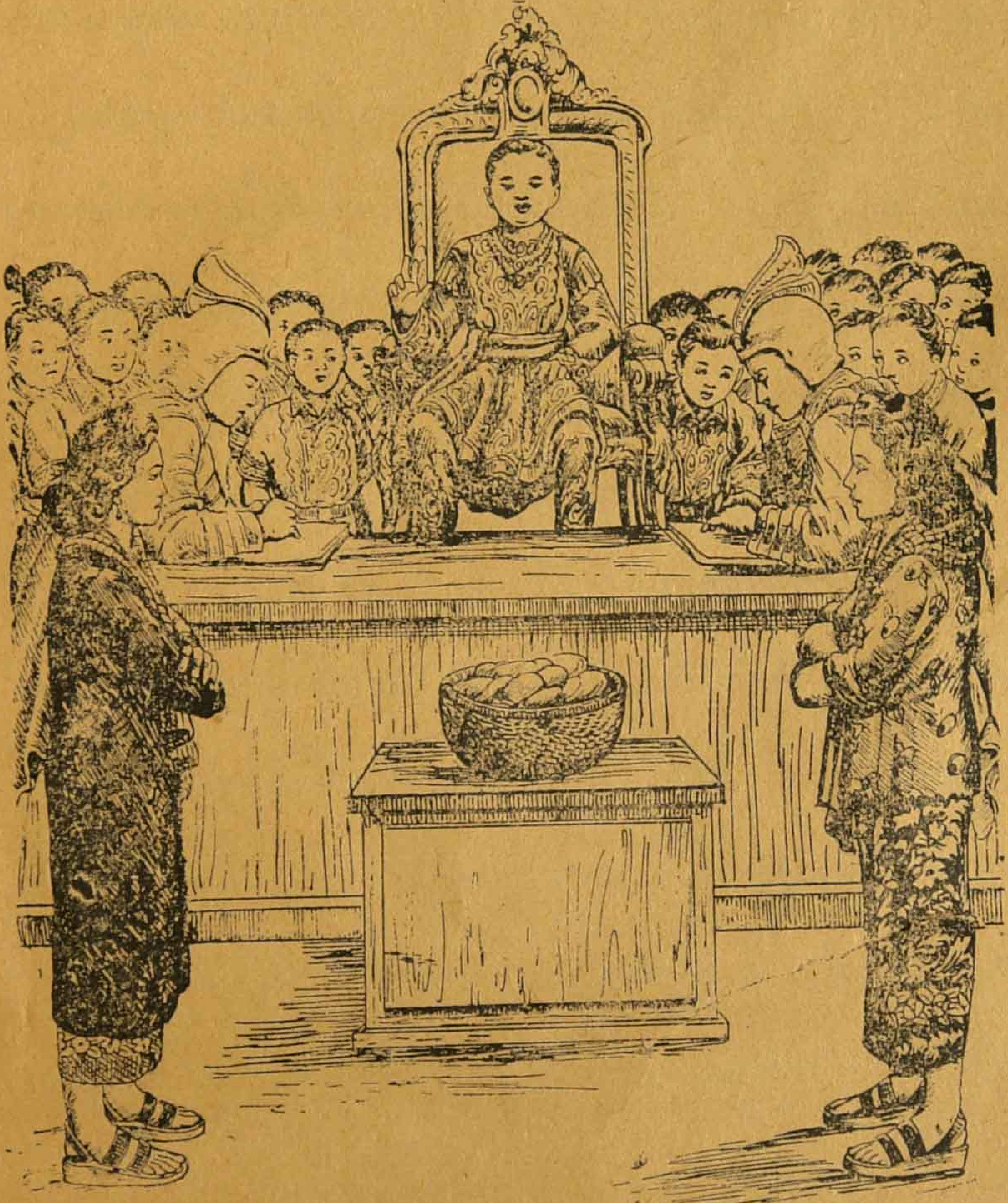

ខ្ញុំដាក់គ្រាប់ទន្ទាប់ ដ្បិតខ្ញុំនឹងសង្កត់អំបោះ ទើបពោធិសត្វឲ្យកត់ពាក្យស្រីនោះ ។ ហើយក៏ហើកកញ្ជើឡើង ឃើញតែគ្រាប់ទន្ទាប់ ទើបព្រះពោធិសត្វនិយាយទៅនឹងស្រីជាចោរនោះថា: នែនាង ! នាងឯងថាដាក់គ្រាប់កប្បាសក្នុងកញ្ជើ ឥឡូវរើទៅមិនឃើញគ្រាប់កប្បាសសោះ ឃើញតែគ្រាប់ទន្ទាប់ទៅវិញ បើដូច្នេះតើនាងជាចោរឬ ? ឬមិនមែន ? ស្រីនោះពុំអាចលាក់ខ្លួនបាន ក៏សុំទោសព្រះពោធិសត្វថា: បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ប្រសើរ ខ្ញុំនេះជាចោរពិតមែន ។ ព្រះមហោសថ ប្រដៅស្រីកំណាចនោះស្រេច, ទើបព្រះអង្គឲ្យកញ្ជើនោះទៅស្រីជាម្ចាស់អំបោះនោះវិញទៅ នាងជាម្ចាស់អំបោះទទួលកញ្ជើស្រេចហើយក៏ឲ្យពរសព្វសាធុការដល់ព្រះពោធិសត្វ ហើយក្រាបលាវិលទៅកាន់ស្ថានលំនៅរបស់ខ្លួនវិញទៅ ។ អស់មហាជនទាំងឡាយ យល់ឃើញក៏មានចិត្តសោមនស្សរីករាយត្រេកអរជាភិយ្យោភាព ក៏ទះដៃឲ្យពរជ័យសព្វសាធុការកងរំពង ជារយជាពាន់ សែន ! ។ រាជអាមាត្យដែលមហាក្សត្រប្រើមកឲ្យឃ្លាំចាំមើលឃើញសេចក្ដីអស្ចារ្យ មិនវិស័យជាក្មេងអាយុ៧ឆ្នាំហាក់ដូចជាមនុស្សធំក៏ប្រែកដទូតស្រូតទៅទូល ព្រះបាទវិទេហរាជស្ដេចជ្រាបច្បាស់ហើយ មានព្រះដម្រាសត្រាស់ហៅអាចារ្យសេនក មកសួរដូចមុនទៀត ។ អាចារ្យសេនក ក៏ទូលទាស់ព្រះមហាក្សត្រមិនឲ្យទៅនាំពោធិសត្វមកឡើយ ។

និយាយអំពីស្រីម្នាក់ទៀត ពរកូនទៅងូតទឹកកាលបើដើរទៅដល់ស្រះមហាសថហើយក៏ផ្លាស់សំពត់ ពរកូនចុះទៅងូតលាងមុខមាត់កូនស្រេចរួចហើយ យកមកឲ្យអង្គុយលើសំពត់នៃខ្លួន ហើយចុះទៅងូតទឹកខ្លួនឯងទៀត ពេលនោះ ស្រាប់តែមានយក្ខិនីម្នាក់ដើរមកឃើញកូនតូចនោះ មានបំណងចង់ស៊ី ក៏ក្លែងខ្លួនធ្វើជារូបស្រីម្នាក់ ហើយនិយាយទៅថា ហៃនាងសម្លាញ់! ក្មេងនេះល្អល្អមេ៉ះ តើក្មេងនេះជាកូននាងឬ? ម្ដាយនោះឮហើយក៏ឆ្លើយទៅថា កូនរបស់អញ, យក្ខិនីថា អញបំបៅបន្តិចបានទេ? នាងថាបំបៅក៏បំបៅចុះ យក្ខិនីនោះឮហើយពយកក្មេងនោះធ្វើហាក់ដូចជាបំពេរ បន្ទេងទៅមកបន្តិចបីក្មេងនោះយកទៅៗ ឯម្ដាយនោះឃើញគេយកកូនទៅដូច្នោះ ក៏ឡើងអំពីទឹកម្នីម្នា ប្រញាប់ចាប់បានសំពត់យកមកស្លៀកហើយក៏រត់ទៅតាមស្រែកហៅនាងនោះថា ហែងយកកូនអញទៅណា? ស្រីនោះរត់ទាន់ក៏ចាប់ជាយសំពត់ជាប់, យក្ខិនីនិយាយថា នាងបានកូននេះពីណាមក កូនអញទេតើ! នាងនឹងយក្ខិនីក៏ឈ្លោះគ្នា នៅជិតមាត់ទ្វារបរមសាលានៃព្រះពោធិសត្វ កាលនោះព្រះពោធិសត្វទ្រង់ឮពាក្យស្រីនឹងយក្ខិនីនោះជជែកគ្នា ទើបទ្រង់ហៅមក សួរថា: ហេតុការណ៍ដូចម្ដេចបានជាទាស់គ្នា? ឯស្រីនោះប្រាប់សេចក្ដី សព្វគ្រប់ទើបពោធិសត្វស្គាល់ថា: មេនេះជាយក្ខិនី ដ្បិតខ្លួនវាពុំប្រុះកដទេ ហើយវាមានភ្នែកក្រហម១, វាឥតញើស១ឥតស្រមោល១ ទើបព្រះពោធិសត្វថា: នែនាងទាំងពីរ ចូរស្ដាប់បង្គាប់អញឯណេះវិញ

ស្រីទាំងពីរនោះថា បពិត្រអម្ចាស់ យើងខ្ញុំទទួលស្តាប់បង្គាប់របស់អម្ចាស់ ៗ

ព្រះពោធិសត្វជ្រាប់សព្វគ្រប់ទើបទ្រង់គូសដីជាវង់ ហើយឲ្យយកកូនមកដេកចំកណ្តាលគំនូសនោះ ហើយឲ្យយក្ខិនីកាន់ដៃ ម្តាយឲ្យកាន់ជើងរួចប្រាប់ថា: បើនរណាទាញបាន យើងដឹងថា: កូននោះជារបស់អ្នកនោះ ស្រីជាម្តាយនឹងយក្ខិនីទាញទៅទាញមក កូននោះដោយវាពិបាកខ្លាំងពេកក៏ស្រែកយំយ៉ាងខ្លាំង ចំណែកម្តាយរបស់បុត្រលុះឮកូននោះយំផ្ទះបោះតឹងទ្រូងស្ទើរនឹងបែកក៏ឈរយំកន្ទីនោះដែរ ព្រះមហោសថសួរអស់មហាជនទាំងឡាយទាំងពួងថា: ម្នាលអ្នកទាំងឡាយ ហឫទ័យរបស់ម្តាយទន់នឹងបុត្រទេឬ ឬមិនទន់? មហាជនទាំងឡាយក៏ឆ្លើយថា: បពិត្រព្រះមហោសថ, ហឫទ័យរបស់ម្តាយបង្កើតរបស់កូន ទន់នឹងកូនណាស់ ៗ មហោសថសួរទៀតថា: ស្រីកាន់កូនហើយឈរធ្វើប្រងើយនេះ តើជាម្តាយរបស់បុត្រនេះឬ? ឬមិនមែន? ឬមួយដែលឈរស្រែកយំនេះជាម្តាយ? មហាជនក៏ពោលឡើងថា បពិត្រព្រះមហោសថអ្នកប្រាជ្ញ ស្រីដែលឈរទ្រហោយំនេះជាម្តាយ ទើបមហោសថថា: អ្នកទាំងឡាយស្គាល់ចោរលួចកូននេះទេ? មហាជនឆ្លើយថា: យើងទាំងអស់គ្នាពុំស្គាល់ទេ, ទើបព្រះមហោសថបន្លឺនូវសំដីឡើងថា: ម្នាលគ្នាយើងទាំងឡាយស្រីនេះជាយក្ខិនីទេតើ រាំបរុងយកកូននេះទៅស៊ី មហាជនសួរថា: បពិត្រអ្នកប្រាជ្ញ ម្ចាស់ស្គាល់ស្រីនេះជាយក្ខិនីនោះ តើចំណាំលក្ខណៈដូចម្តេច?

មហោសថថា: មិនប៉ប្រិចភ្នែកនោះ ១, មានភ្នែកក្រហមនោះ ១, ឥតស្រមោលខ្លួននោះ ១, ឥតញ្ញើត ១, ទើបមហោសថសួរទៅយក្ខិនី ទៀតថា: នាងជាអ្វី? យក្ខិនីនឹកថាគេដឹងអស់ហើយបើលាក់ក៏ពុំកើត ម្ល៉ោះហើយប្រាប់តាមត្រង់ថា: ! ខ្ញុំនេះជាយក្ខិនី, ចុះយកកូននេះទៅធ្វើអ្វី? —ឆ្លើយថា: ខ្ញុំយកទៅបំពងនឹងស៊ី ៗ ព្រះមហោសថឲ្យរាក់យជុំយក្ខិនីនោះទៅ ហើយឲ្យដំបូន្មានថា ម្នាលយក្ខិនីនាងឯងនេះជាស្រីពាល ដូចជាខ្លាក់បាន ធ្វើបាបអំពីមុនទើបនាងឯងមកកើតជាយក្ខិនី អប្រិយអាស្រូវឥឡូវនេះ នាងមកធ្វើបាបជាតិនេះម្ដងទៀត ឱ!!នាងអើយនាងឯងល្ងង់ខ្លៅពន់ពេក ណាស់ !! ៗ លំដាប់នោះព្រះមហោសថ ឲ្យយក្ខិនីកាន់សីលប្រាំ ៗ ឯម្ដាយឃើញហេតុនោះហើយ ក៏សរសើរព្រះមហោសថជាពន់ពេករួច ពារកូនរបស់ខ្លួនយកទៅវិញហោង ៗ

ម្យ៉ាងទៀតមានសេចក្ដីដំណាលថា មានបុរសម្នាក់ កណ្ដាលខ្លួនទៅ មានខ្នងទ្រុង កណ្ដាលតូចឈ្មោះអាគោត្រកាលស៊ីឈ្នួលគេ បាន ៧ ឆ្នាំទើបមានប្រពន្ធ ប្រពន្ធនោះសោត គេហៅថា: ទីឃាតាហាល ដ្បិតខ្ពស់ហើយធាត់ផង ៗ មានកាលសម័យថ្ងៃមួយ អាគោត្រកាល មកនិយាយនឹងភរិយាថា: 'កវេ, ម្នាលប្អូនសំឡាញ់ចូរនាងបំអិនទុំ បំណើរផ្សេង ៗ ឲ្យបងផងទីឃាតាហាលជាភរិយា សួរថា: អ្នកអញ្ជើញទៅទីណា? អាគោត្រកាលឆ្លើយថា: បងទៅលេងនឹងមេបា (ឪពុកម្ដាយ) របស់បងទីឃាតាហាលថា: ទៅមានប្រយោជន៍អ្វី អាគោត្រកាលតោះ

សម្បុកភរិយាឃាតជាតិរបស់ពីរ បី ដង ក៏បង្គំឲ្យតែបំអិនទុំទឹងបំណាំផ្សេង ៗ លុះឆ្អិនស្រេចអស់ហើយ ក៏នាំភរិយាដើរទៅ លុះទៅដល់ស្ទឹងមួយភក់ ប៉ុន្តែហូរខ្លាំងបុរសនោះជាអ្នកខ្លាចទឹកណាស់ មិនអាចហ៊ានចូលទឹកនោះឡើយ ដោយស្មានថាទឹកនោះជ្រៅក៏ឈប់នៅទីងមាត់ច្រាំង ៗ

ពេលនោះមានបុរសម្នាក់ទៀត ឈ្មោះទិយបិដ្ឋិមានខ្លួនវែង វាដើរមកតាមឆ្នេរស្ទឹងមកដល់កន្លែងនោះ ក៏ជួបគ្នា បុរសទាំងពីរនាក់នោះសួរគ្នាទៅវិញទៅមករួចអាគោត្រកាលសួរថា: ម្នាលសំឡាញ់ស្ទឹងនេះជ្រៅប៉ុណ្ណាក់? អាទីយបិដ្ឋិ វាដឹងថា: បុរសនេះជាអ្នកខ្លាចទឹកដូច្នោះហើយក៏ឆ្លើយថា: ម្នាលសំឡាញ់ ទឹកនេះជ្រៅណាស់ ក្នុងទឹកនេះមានក្រពើមានត្រីគ្រប់សព្វ ៗ អាគោត្រកាល ថាម្នាលសំឡាញ់ធ្វើដូចម្ដេចនឹងទៅបាន? អាទីយទិដ្ឋិថា: សំឡាញ់ សត្វទាំងឡាយមានក្រពើនឹងផ្សោតជាដើម សត្វនោះជាឧបនិស្ស័យនឹងយើង វាពុំអាចទិងបៀតបៀនយើងទេ បើអ្នកដទៃក្រៅពីយើងមុខជាសត្វពួកនេះយកធ្វើជាចំណីហើយ ៗ អាគោត្រកាលថា: បើដូច្នោះសំឡាញ់ទិងនាំខ្ញុំទៅខាងនោះផងបានទេ? អាទីយបិដ្ឋិ ថាយើងចំឡងបាន ពេលនោះបុរសទាំងពីរនាក់ឲ្យចំណីអាទីយបិដ្ឋិនោះបរិភោគ, លុះបរិភោគរួចហើយអាទីយបិដ្ឋិថា: យកអ្នកណាទៅមុន? អាគោត្រកាលថា: សំឡាញ់យកម្នាក់ទៅមុនហើយសំឡាញ់មកនាំអញយកទៅជាខាងក្រោយ ៗ អាទីយបិដ្ឋិថាសំឡាញ់និយាយនេះស្រួលហើយ ហើយក៏នាំនាងទីយា-

ទាហាល ឲ្យជិះលើស្មា ហើយយកស្បៀងទាំងពួងនោះយកទៅទាំងអស់ ស្រេចហើយក៏ចុះទៅក្នុងស្ទឹង អាទីយបិដ្ឋដើរទៅបានបន្តិចក៏លុតជង្គង់ ដើរផ្ទើរកិល ៗ ហើយនិយាយថា: យី! ទឹកនេះជ្រៅណាស់ ៗ អា-គោត្រកាល ដែលឈរនៅលើមាត់ច្រាំង ឃើញអាទីយបិដ្ឋដូច្នោះ ក៏គិតថា យី! ទឹកនេះជ្រៅមែន អំបាលគេខ្ពស់ប៉ុណ្ណោះទៅហើយ បំណាច់បើអញទាបតើត្រឹមណាទៅ អាទីយបិដ្ឋ ដើរទៅដល់កណ្ដាលស្ទឹងនោះ ហើយក៏និយាយប្រឡោមលួងលោមនាងទីឃាទាហាលថា: ម្នាលប្អូន បងចង់បិញ្ចឹមរក្សាព្យាបាលប្អូនឯង បងមានទ្រព្យសម្បត្តិច្រើន បើប្អូន

ចង់ដើរលេងឯណា ៗ ក្តី ខ្ញុំប្រុសខ្ញុំស្រី ជិះសេះ ក្របី គោ រទេះ
សម្រាប់ជូនអូនឯងដើរលេង បើប្អូននៅនឹងអាគោត្រកាលមានអ្វី បើមាន
ដំណើរទៅណាម្តងមួយកាលដើរខ្លួនឯងលំបាកដូច្នេះ ចូរប្អូនទៅតាមបង
ប្រសើរជាង ឯនាងទីឃាទាហល ឮពាក្យលួងលោមដូច្នោះ ក៏កាត់ក្តី
ស្រឡាញ់របស់ប្តីនៃខ្លួនទៅស្នេហានឹងអាទីយបិដ្ឋ ៗ ហើយអាទីយបិដ្ឋ
សួរទៀតថា: ប្អូនឯងព្រមតាមបងឬដូចម្តេច? នាង: នោះឆ្លើយថា ខ្ញុំ
ព្រមទៅតាមហើយបង, អាទីយបិដ្ឋថា បើដូច្នោះ បងនឹងចិញ្ចឹមប្អូន
ឯងលុះត្រាអស់ជីវិត លុះឆ្លងដល់ត្រើយនាំគ្នាអង្គុយបរិភោគអាហារយ៉ាង
រីករាយ ហើយស្រែកប្រាប់ទៅថា នៃ! គោត្រកាល ចូរប្រស្តង
នៅនោះចុះ ៗ អាគោត្រកាល មើលទៅឃើញអ្នកទាំងពីរស៊ីចំណី
អាហារទាំងពីរនាក់ ហេតុតែខ្លួនមិនទាន់បានឆ្លង ក៏តឹងទ្រូងស្ទើរបែក
ដើរចុះដើរឡើងគិតក្នុងចិត្តថា អានេះវាស្រឡាញ់ប្រពន្ធអញ ហើយវា
បង់អញចោល អាគោត្រកាលក៏ចុះទៅក្នុងទឹកបន្តិចឡើងលើបន្តិចដោយ
ចិត្តកំហឹងនឹងអ្នកទាំងពីរនោះពេក ព្រោះមិនបានក៏បង់ក្បែនម្នាប់រុំងនឹង
ហែលលុះដើរចុះទៅក្នុងទឹកឃើញទឹករាក់ក៏គក់ទ្រូងថា ឱ!អញស្មានតែជ្រៅ
លុះឆ្លងដល់ត្រើយ ក៏រត់តាម ស្រែកថា: អាចោរកំណាចនាំភរិយាអញ
ទៅណា ៗ ឯអាទីយបិដ្ឋ ឆ្លើយថាឯងបានពីណាមក ស្រីនេះជា
ប្រពន្ធរបស់អញទេតើ ថាហើយក៏ចាប់ក្បាលអាគោត្រកាលច្រាន
ចេញទៅ ឯអាគោត្រកាលខឹងណាស់ក៏មកវិញ ម្នីម្នាចាប់ដៃនាង

ទីឃាតាហល ហើយថានាងឈប់ នាងទៅឯណា ? អញធ្វើការ
បំរើមាតាបិតានាង៧ឆ្នាំ ទើបអញបាននាងជាភរិយា ម្ដេចនាងរត់
ចោលអញដូច្នេះ? អាគោត្រកាលធ្វើពុំលោះប្រកែកជាមួយនឹងអាទីឃបិដ្ឋិ
នោះ ហើយបណ្ដើរគ្នាទៅ ដល់សាលានៃព្រះពោធិសត្វជនទាំងឡាយ
រមិលមើលបុរសនោះប្រកែកគ្នា មហោសថអ្នកប្រាជ្ញសួរថា: អ្វីហ្នឹង ?
ជនទាំងឡាយទូលរឿងហេតុនោះហើយ ទើបទ្រង់ប្រើឲ្យហៅអ្នកទាំងពីរ
លុះមកដល់ហើយក៏ស្ដាប់ពាក្យសំដីទើបជ្រាប់ថា អានេះជាចោរលួច
អានេះជាប្ដី ទើបនិយាយថា: អ្នកទាំងពីរស្ដាប់បង្គាប់អញឬ ? បុរស
ទាំងពីរទូលថា អំម្ចាស់យើងនឹងស្ដាប់បង្គាប់ ៗ ទើបព្រះមហោសថឲ្យ
ហៅទីឃបិដ្ឋិមកមុនហើយទ្រង់សួរថា: អាឯងឈ្មោះអ្វី? ឆ្លើយថា: ខ្ញុំឈ្មោះ
ទីឃបិដ្ឋិ ៗ ចុះនាងនោះឈ្មោះអ្វី ? អាទីឃបិដ្ឋិមិនទាន់ស្គាល់នាង
នោះទេ បែរទៅជាឆ្លើយឈ្មោះដទៃវិញ , ចុះឪពុកម្ដាយឯងឈ្មោះអី?
ឆ្លើយតាមដំណើរទៅ ចុះឪពុកក្មេកម្ដាយក្មេកឈ្មោះអី, អានោះក៏មិន
ទាន់ស្គាល់ ក៏បេះតែឆ្លើយឈ្មោះដទៃផ្ដេះផ្ដាសទៅ ព្រះពោធិសត្វ
ឲ្យកត់ពាក្យនោះហើយឲ្យចេញទៅ ៗ ទ្រង់ឲ្យហៅអាគោត្រកាលចូល
មកទៀត ហើយសួរដូចជាអាទីឃបិដ្ឋិដែរ អាគោត្រកាលក៏ឆ្លើយតាម
វាស្គាល់សព្វគ្រប់ លុះកត់រួចហើយ ព្រះមហោសថឲ្យអាគោត្រកាល
ចេញទៅ ហើយទ្រង់ឲ្យហៅនាងទីឃាតាហលមកសួរទៀត ៗ
នាងនោះឆ្លើយដូចជាអាគោត្រកាលដែរ ៗ ឯព្រះមហោសថឲ្យយក

កំណត់ទាំងបីមកមើលឲ្យមហាជនទាំងឡាយស្តាប់ហើយទ្រង់សួរទៀតថា នែអ្នកទាំងឡាយ ពាក្យនេះដូចជាអាទីយបិដ្ឋមែនឬ? ឬដូចពាក្យអាគោត្រកាល ទើបមហាជនទូលឡើងថា: បពិតមហាសថអ្នកប្រាជ្ញដ៏បវរ ពាក្យនាងទីឃាតាហលនេះ ដូចពាក្យអាគោត្រកាល អាគោត្រកាលនេះជាប្តីនាងនេះពិត ចំណែកអាទីយបិដ្ឋមិនមែនប្តីទេ ។ ពេលនោះព្រះពោធិសត្វ សួរទៅអាទីយបិដ្ឋថា ប្រស្តែងជាចោរពិតមែនឬ? អាទីយបិដ្ឋពិអាចលក្ខកៈឆ្លើយតាមត្រង់ថា !! ខ្ញុំជាចោរពិតមែន ៗ ទើបព្រះមហាសថឲ្យវាយក្នុងពេលនោះយ៉ាងខ្លាំង ៗ អាគោត្រកាលក៏បានភរិយារបស់ខ្លួនដោយសួស្តី ដោយអំណាចបុណ្យព្រះពោធិសត្វ ក៏សរសើរបញ្ញាព្រះពោធិសត្វ ហើយនាំភរិយារបស់ខ្លួនទៅវិញ ។ ទើបព្រះពោធិសត្វឲ្យឱវាទដល់អាទីយបិដ្ឋថា នែប្រស្តែងហេតុអ្វី? ប្រស្តែងកាន់អកុសលធម៌ដូច្នេះ គេធ្វើបាបជាតិនេះប៉ុណ្ណោះ ប្រស្តែងជាពីបាកខ្លួនប៉ុណ្ណោះ ចុះទំរាំទៅអនាគតជាតិ គេធ្វើបាបជាងនេះទៅទៀត តើវាយ៉ាងម៉េចទៅ? នែ ប្រស្តែងចាប់តាំងពីថ្ងៃនេះទៅ ចូរកុំប្រព្រឹត្តធ្វើយ៉ាងនេះទៀត បើប្រស្តែងធ្វើយ៉ាងនេះទៀត មុខជាគេធ្វើបាបទៀតហើយ ។

មានសេចក្តីនិទានមួយទៀតថា: កាលនោះមានបុរសម្នាក់ ជិះរទេះបរទៅស្រះ ដើម្បីនឹងងូតទឹកមុខមាត់ឲ្យស្អាតខ្លួន ក្សណនោះព្រះឥន្ទ្រាធិរាជរមិលមើលដោយទិព្វចក្ខុ ឃើញព្រះពោធិសត្វ ព្រះឥន្ទ្រពឹងគិតថា

អញនឹងធ្វើពន្ធកនៃព្រះពុទ្ធនេះ ឲ្យស្តេចប្រាកដនូវអានុភាពនៃប្រាជ្ញាពោធិសត្វ ព្រះឥន្ទ្រាធិរាជគិតដូច្នោះហើយ ក៏ចុះចាកសួគ៌ា មកកាសខ្លួនធ្វើជាបុរសម្នាក់ដើរមកជិតរទេះនៃបុរសនោះ បុរសបររទេះឃើញហើយក៏សួរថា: ប្រពន្ធអ្នកទៅណា? ដើម្បីអ្វី? ព្រះឥន្ទ្រ ក៏ឆ្លើយថា: ខ្ញុំមកដើម្បីបម្រើប្រពន្ធ ៗ

បុរសនោះស្តាប់ពាក្យនោះហើយ ក៏ចុះអំពីរទេះដើរនៅព្រៃទៅបំណាក ព្រះឥន្ទ្រាធិរាជឃើញបុរសនោះចុះដើរទៅក្នុងព្រៃដូច្នោះ ក៏ឡើងរទេះបរទៅ ឯបុរសជាម្ចាស់រទេះមកពីព្រៃវិញ ឃើញគេបររទេះខ្លួនទៅដូច្នោះក៏រត់តាម ជិតហើយស្រែកថានែ ! ប្រពន្ធឈប់សិន បររទេះអញទៅណា? ព្រះឥន្ទ្រាធិរាជ ឆ្លើយវិញថា: ឯណារទេះប្រពន្ធ គេដទៃគ្មានរទេះដូចប្រពន្ធ ស្ថានតែមានម្នាក់ឯងឬ? ក្តីក្តី! រទេះនេះរទេះអញទេ ព្រះឥន្ទ្រថាដូច្នេះ បុរសនោះឈ្លោះនឹងព្រះឥន្ទ្រដល់ដើរទៅដល់ជិតសាលានៃព្រះពោធិសត្វៗ ទ្រង់សួរថា: ពាក្យអ្វីដូច្នេះទើបឲ្យហៅអ្នកទាំងពីរនោះមក ព្រះអង្គស្គាល់ថាអ្នកនេះជាព្រះឥន្ទ្រអ្នកនេះជាម្ចាស់រទេះ សូម្បីស្គាល់ដូច្នោះក៏ដោយ ព្រះអង្គនៅតែពិចារណាហេតុនោះទៀត ទើបព្រះអង្គសួរអ្នកទាំងពីរនោះថា នែអ្នក! អ្នកឯងស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ? បុរសទាំងពីរនោះក៏ព្រមទទួលចាំស្តាប់ ទើបព្រះពោធិសត្វបង្គាប់ថា:ឲ្យបុរសដទៃឡើងរទេះនេះបរទៅ ប្រពន្ធទាំងពីរនាក់ចូររត់ទៅតាមក្រោយរទេះ បើបុរសណាមួយជាម្ចាស់រទេះ បុរសនោះមិនបោះបង់

ទោលរទេះរបស់ខ្លួនឡើយ អ្នកណាមិនមែនជាម្ចាស់រទេះអ្នកនោះមុខជានឹង បស់បង់ពេលថាតែប៉ុណ្ណោះហើយក៏ប្រើពលរបស់ព្រះអគ្គិឲ្យឡើងបររទេះ នោះទៅ ឯបុរសទាំងពីរនាក់នោះក៏កាន់កន្ទ្យៃរទេះរត់តាមក្រោយទៅ ឯម្ចាស់រទេះរត់ទៅបានបន្តិចក៏លែងរទេះចោល ព្រះឥន្ទ្រាធិរាជក៏រត់បន្តិច ៗ ទៅមួយអន្លើទឹងរទេះនោះ ព្រះពោធិសត្វប្រាប់អស់មហាជនទាំងឡាយថា: បុរសទៅតាមរទេះបានបន្តិចហើយឈរនៅស្ងៀមនោះជាម្ចាស់រទេះ ឯបុរសទៅហ្នឹងរទេះជាប់មិនឈប់នោះមិនមែនជាម្ចាស់រទេះទេ បុរសនោះជាព្រះឥន្ទ្រាធិរាជ (ជាស្តេចនៃទេវតា) បានជាថាដូច្នេះពីព្រោះគាត់នេះមិនមានខ្លាប ១, ភ្នែកមិនប៉ប្រិច ១, ម្ចាស់រទេះឮហើយក៏សួរទៅថា: អ្នកជាព្រះឥន្ទមែនឬ, ស្រាប់តែឆ្លើយវិញថាអើអញជាព្រះឥន្ទ្រ គ្រាន់តែឮពាក្យថាព្រះឥន្ទដូច្នោះ ព្រះមហោសថសួរទៀតថា ចុះអ្នកមកធ្វើអំពើយ៉ាងនេះ ព្រះឥន្ទឆ្លើយថាហៃចៅអ្នកប្រាជ្ញ យើងមកនេះប្រយោជន៍ដើម្បីនឹងជួយបញ្ញារបស់អ្នកឲ្យជាក់ច្បាស់, ព្រះឥន្ទថាដូច្នេះក៏សម្តែងអានុភាពនៃខ្លួនជាព្រះឥន្ទទៅស្ថិតនៅចំពាក់កណ្តាលនៃអាកាស មានរស្មីបីដូចជាព្រះអាទិតពេញវង្ស ទ្រង់សរសើរពោធិសត្វសព្វគ្រប់ហើយក៏ហោះទៅកាន់ទីកន្លែងរបស់ខ្លួនវិញទៅ ។ ចំណែកអាមាត្យដែលព្រះរាជាប្រាប់ឲ្យឃ្លាំចាំស្តាប់ការនៃចៅអ្នកប្រាជ្ញ ក៏នាំរឿងហេតុនោះទូលដល់ព្រះរាជាសព្វគ្រប់ ។ ស្តេចក៏សួរអាចារ្យសេនកថា ម្នាលលោកអាចារ្យ យើងឲ្យទៅនាំចៅ

អ្នកប្រាជ្ញនោះមកឬ? ឬដូចម្ដេច? អាចារ្យសេនក ឆ្លើយវិញថា: បពិត្រព្រះរាជា អ្នកមានបំណេះតែប៉ុណ្ណេះក៏មិនទាន់ហៅថាអ្នកប្រាជ្ញបានឡើយ សូមអម្ចាស់ឈប់ស្ទេះសិនចុះយើងនឹងល្បងប្រាជ្ញាឲ្យអស់ចិត្តសិន ព្រះបាទវិទេហរាជស្ដាប់ហើយ ក៏នៅស្ងៀម ។

ម្យ៉ាងទៀតមានសេចក្តីដំណាលថា៖ មានសម័យថ្ងៃមួយព្រះមហាក្សត្រាធិរាជមកជំនុំគារវៈគិតជាមួយនឹងអ្នកប្រាជ្ញទាំង ៤ ដើម្បីល្បងមើលប្រាជ្ញានៃព្រះមហោសថ ស្ដេចឲ្យយកឈើគគីរ ១ កំណាត់ប្រវែង ១ បំអាម ហើយឲ្យយកទៅដាំក្រឡឹងឲ្យស្មើរ ធ្វើមិនឲ្យដឹងខាងណាគល់ខាងណាចុង ហើយឲ្យអាមាត្យយកទៅឲ្យសិរីវឌ្ឍសេដ្ឋីថា ត្បិតស្ដេចមានព្រះបន្ទូលឲ្យយកមកដល់អ្នកឯង ឲ្យទាយកំណាត់គគីរនេះ ឲ្យដឹងខាងណាចុងខាងណាគល់ ថាបើដឹង អើក៏ជាការឥតទោស បើមិនដឹងព្រះអង្គនឹងឲ្យអ្នកឯងមានទោសជាទម្ងន់ ឯសិរីវឌ្ឍសេដ្ឋីនឹងមហាជនស្រុកនោះ មកជំនុំពិចារណានឹងគ្នា ក៏ពុំដឹងកំណាត់គគីរនោះថា៖ ខាងណាចុងខាងណាគល់ឡើយ ទើបសិរីវឌ្ឍសេដ្ឋីគាត់ឲ្យទៅហៅព្រះមហោសថមកអំពីសាលាសម្រាប់លេងល្បែងនោះមកសួរថា៖ ម្នាលបាសំឡាញ់ឪពុក! ឥឡូវនេះព្រះរាជាឲ្យយកកំណាត់គគីរមកឲ្យឪពុកនឹងមហាជនទាំងឡាយទាយ តើខាងណាចុងខាងណាគល់ យើងទាំងអស់គ្នាពុំអាចដឹងទេ, ក្រែងបាមានប្រាជ្ញាអាចដឹងបាន ឬ? ព្រះមហោសថអ្នកប្រាជ្ញស្ដាប់ហើយទ្រង់ព្រះចិន្តាពិចារណាហើយ ក៏លើកកំណាត់គគីរនោះកាន់ក្ដាម គ្រាន់តែកាន់ ១ រំពេចប៉ុណ្ណោះឯង ក៏អាចដឹងបានថាខាងនេះចុងខាងនេះគល់ ព្រះពោធិសត្វទុកជាដឹងដូច្នោះហើយក៏ធ្វើជាមិនដឹង ប្រយោជន៍នឹងចង់ឲ្យមហាជនទាំងឡាយដឹងផង ទើបព្រះពោធិសត្វប្រើឲ្យយកភាជនៈមាស ១ ដាក់ទឹក ហើយឲ្យយកខ្សែអំ

បោះមកចង់ពាក់កណ្ដាលកំណាត់គគីរនោះ ហើយលើកដាក់ក្នុងភាជនៈ កាន់ចុងខ្សែបណ្ដែត ខាងគល់ធ្ងន់ក៏លិចចុះក្នុងភាជនៈ ខាងចុងក៏អណ្ដែតឡើង ពេលនោះព្រះមហោសថ សួរទៅមហាជនទាំងឡាយថា: អ្នកទាំងឡាយ ឈើនេះធ្ងន់ខាងគល់ឬ? ឬធ្ងន់ខាងចុង? មហាជនឆ្លើយថា: បពិត្រព្រះមហោសថ! ឈើទាំងឡាយធ្ងន់ខាងគល់ទាំងអស់, ទើបព្រះមហោសថអ្នកប្រាជ្ញថា: ម្នាលអ្នកទាំងឡាយបើដូច្នោះខាងលិចនេះខាងគល់ ទើបព្រះពោធិសត្វឲ្យគូសចំណាំគល់នឹងចុងស្រេចហើយឲ្យនាំទៅថ្វាយព្រះមហាក្សត្រាធិរាជវិញ ។ ព្រះមហាក្សត្រាធិរាជស្ដេចជ្រាបហេតុនោះហើយក៏មានព្រះទ័យត្រេកអរជាពន់ពេក! មានព្រះបន្ទូលថាអ្នកណា អាចដឹងជាចុងជាគល់បាន? អស់មហាជនទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា: សូមទានទៅមហោសថ ជាបុត្ររបស់សិរីវឌ្ឍសេដ្ឋី ដឹងថាខាងនេះចុង ខាងនេះគល់ ព្រះមហាក្សត្រាធិរាជទ្រង់ព្រះសណ្ដាប់ហើយ មានព្រះបន្ទូលសួរទៅកាន់អាចារ្យសេនកថា តើយើងល្មមឲ្យទៅនាំមហោសថមកទុកជាអ្នកប្រាជ្ញឬ! ឬដូចម្ដេច? អាចារ្យសេនកទូលទាស់ទៀតថា: បពិត្រមហារាជសូមទានឈប់សិន ចាំទូលព្រះបង្គំនឹងល្បងដោយនៅឧបាយកលឲ្យអស់ចិត្តសិន ។ ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ព្រះសណ្ដាប់ហើយ មានព្រះបន្ទូលថាអ្នកឯងគិតនេះគាប់ហើយ ។

ម្យ៉ាងទៀតមានសេចក្ដីដំណាលថា: សម័យថ្ងៃមួយអាចារ្យទាំង ៤ នាក់ ជំនុំគ្នារិះគិតឲ្យស្ដេចល្បងមើល... ឲ្យទៅយកក្បាលខ្មោចទាំងពីរ

គឺក្បាលខ្មោចស្រី ១ ក្បាលខ្មោចប្រុស ១ ឲ្យយកទៅកាន់កន្លែងសិរីវឌ្ឍ សេដ្ឋី នឹងអស់អ្នកស្រុក, ថាដ្បិតមានព្រះបន្ទូល ត្រាស់ឲ្យយក ក្បាលខ្មោចទាំងពីរមកឲ្យអ្នកទាយ តើខ្មោចណាប្រុស ខ្មោចណាស្រី ថាបើអ្នកទាយត្រូវក៏ជាការឥតទោស, សិរីវឌ្ឍសេដ្ឋី សួរទៅមហោសថ ទៀត មហោសថអ្នកប្រាជ្ញព្រះអង្គរមិលមើលហើយ ព្រះពោធិសត្វ ស្គាល់១រំពេចថាក្បាលនេះប្រុស ក្បាលនេះស្រី ពីព្រោះក្បាលខ្មោចប្រុស មានសង្រែកនោះវែងក្រឡាបន្តិចហើយគេចវិញ ទើបព្រះមហោសថ ប្រាប់ទៅមហាជនទាំងឡាយនោះថា៖ នេះពិតជាក្បាលខ្មោចប្រុស នេះ ក្បាលខ្មោចស្រី, ទើបសិរីវឌ្ឍសេដ្ឋី យកទៅថ្វាយព្រះរាជាវិញ ស្ដេច ទ្រង់ជ្រាបហេតុនោះសព្វគ្រប់ហើយ ក៏មានព្រះហឫទ័យសោមនស្ស ត្រេកអរជាពន់ពេក ៗ ទើបព្រះមហាក្សត្រាធិរាជមានព្រះបន្ទូលទៅ អាចារ្យទាំង ៤ ថា ឥឡូវនេះព្រះមហោសថទាយត្រូវទៀតហើយ តើ យើងគិតដូចម្ដេច ៗ

នៅមានតទៅខ្សែទី ២ ទៀត

ខ្សែ ២ ដើមស្ដេចឲ្យមហោសថដស់ប្រស្នា ៩ ខ មានឲ្យរកគោរដុស ស្នែងនឹងជើង បួននៅពីលើ នឹងឲ្យយកដីខ្សាច់ទៅវិញធ្វើជាពួរជាដើម កណ្ដាលសួរអំពីក្សត្រីគ្រប់លក្ខ ហើយរូបល្អយ៉ាងឆើតបានប្ដីប្រុសសា- មញ្ញ តែប្ដីនោះមិនព្រមរួមសន្និវាសបុងមហោសថដូចនឹងនាងអមរាដស ប្រស្នាគ្នា ៩ ហើយយល់ចិត្តនាងអមរា ៣ យ៉ាង ៗ

សៀវភៅដែលមានជាវនៅគេហស្ថាន គីម-គី គី:

ច្បាប់បរឡាន	១ សៀវភៅថ្លៃ	១០៛០០
ព្រះគោព្រះកែវ ទី ១ ដល់ទី ៧ ចប់ .	,,	៨៛០០
តេជាដំឌិន ទី ១ ដល់ទី ៧ ចប់ . .	,,	៨៛០០
ទឹកកំផ្កាកំ ទី ១ ទី ២ ចប់ . . .	,,	៨៛០០
កាព្យកំសាន្តចិត្ត	,,	៦៛០០
រឿងធន្ទមឿង ទី ១ ទី ២ ចប់ . .	,,	៨៛០០
រឿងធ្មេញជ័យ	,,	១២៛០០
រឿងអាឡាដាំងមនុស្សម្នាក់ទិញចង្កៀងទិព្វ	,,	១៤៛០០
រឿងព្រះសធន នាងកែវមនោរា ទី ១ ទី ២ ចប់	,,	៩៛០០
រឿងសូផាត	,,	១០៛០០
ភិម្ពាពិលាប	,,	១០៛០០
នានាធម្មសំវេគ	,,	៨៛០០
ល្បើកសត្វអក	,,	៤៛០០
កុមារដ្ឋាន	,,	១០៛០០
រឿងទាវឯក ទី ១ ទី ២ ទី ៣ ទី ៤ .	,,	៤៛០០
សេកសារិកា	,,	៧៛០០
រឿងរតនាវង្ស ទី ៦ ទី ៧ ទី ៨ . .	,,	៥៛០០
សុន្ទរកថា	,,	៥៛០០
ទេវតាភាសិត	,,	៥៛០០

សៀវភៅដែលមានជាវនៅគេហស្ថាន គីម-គី គី:

បកិណ្ណកបរិត	១ សៀវភៅថ្លៃ	១២៛០០
វេយ្យាករណ៍បាលី ទី ១ . . .	”	១៨៛០០
” ” ទី ២	”	១៧៛០០
វេយ្យាករណ៍ខ្មែរ	”	១៣៛០០
លេខទៀរ	”	១៥៛០០
ធម្មសង្គហ: ភាគ ១ ភាគ ២ . .	”	១៥៛០០
បញ្ញាទិទ្ទេស	”	២៥៛០០
ប្រស្នាគិហិបដិបត្តិ	”	១៨៛០០
វិធីប្រែបាលី	,	២៥៛០០
ប្រស្នាអភិធម្ម	”	២៥៛០០
ប្រស្នាត្រៃគុណ	”	២៥៛០០
សាមណេរវិន័យបញ្ហា . . .	”	២០៛០០
រឿងព្រះមហោសថ		១០៛០០

សៀវភៅកំពុងបោះពុម្ពតទៅ

រឿងដំបងក្រញូង - ភ្នាក់ក្រក - បក្សីចាំក្រុង

រឿងនាងពីដណ្ដប់ — រឿងចម្ប៉ាថោងចិញ្ចឹមក្រពើ

រឿងព្រះថោងនាងនាគ — រឿងព្រះបាទអជាតសត្រូវ

រឿងព្រះបរគោរព — រឿងជ័យសូរវង្ស

រឿងទិពាទេវទត្ត — រឿងព្រះសុវណ្ណវង្ស

និងសៀវភៅ បារាំង ខ្មែរ ដទៃទៀតជាច្រើន

ការផ្សាយរបស់

លេខ ៨៨ វិថីអេមេក្រង់ ភ្នំពេញ

ផិតភេឆ៍គុនព្រហ្មបាយ័នផ្ទាល់

រក្សាសិទ្ធិ

រោងពុម្ពអាស្ប៉ាទិដ

ភ្នំពេញ

ថ្លៃ ១០៛០០